

بنیاد پیشبرد علم کویت

لیلا پیرحاجی*

چکیده

مدت ۳ سال تعیین می‌شوند. هیئت مدیره یک فرد را به عنوان مدیر اجرایی تعیین کرده که مسئول مدیریت فعالیت‌های علمی، اداری و مالی بنیاد می‌باشد. مدیر اجرایی سیاست‌های تعیین شده توسط هیئت مدیره را کنترل کرده تا بدرستی اجرا شوند. (۲۱)

بنیاد علم کویت حمایت‌های مالی خود را از طرف شرکت‌های سهام داری که در بخش‌های مختلفی همچون بانکها، بیمه ها، صنعت، سرمایه گذاری، صنایع دریایی و غذایی و غیره فعالیت دارند، به تعداد ۹۱۲ شرکت، دریافت کرده است. این شرکت‌ها ۱٪ از سود سالیانه خود را به بنیاد اختصاص می‌دهند. این حمایت‌های مالی، بنیاد علم کویت را توانا کرده که در جهت رسیدن به اهداف خود که ارتقای علمی و تکنولوژی کشور کویت می‌باشد، گام بردارد [۱]. اهداف بنیاد در جهت پیشبرد علم و تکنولوژی در کشور کویت و منطقه شامل موارد زیر می‌باشد:

– حمایت مالی از تحقیقات در زمینه علوم پایه و کاربردی

– حمایت از پروژه‌هایی با اولویت ملی

– اهدای جوایز در سطح ملی، منطقه ای و بین المللی

– برگزاری کنفرانس‌ها و گرد همایی‌های علمی

– غنی سازی کتابخانه‌ها به زبان عربی با تولید مجلات، کتاب

و دایره المعارف به زبان عربی

– افزایش آگاهی‌های علمی و فرهنگی

بنیاد کویت در راستای پیشبرد علم از جمله مؤسسات برجسته ی کویتی می‌باشد که در زمینه‌های مختلفی فعالیت دارد. فعالیت‌های مختلف این بنیاد در چهار گروه کلی قرار می‌گیرد: فعالیت‌های فرهنگی، فعالیت‌هایی در تقویت شالوده‌ی علمی کویت، فعالیت‌های بین المللی و جوایز و هدایا. این بنیاد از پروژه‌هایی در رابطه با مسایل و مشکلات کشور کویت و خلیج فارس حمایت مالی کرده است. و با همکاری و مشارکت با مراکز مختلف علمی و فرهنگی دنیا، سهم بسزایی را در پیشرفت علم و تکنولوژی و همچنین افزایش آگاهی عمومی در میان افراد در کشور کویت و منطقه اطراف آن داشته است.

واژگان کلیدی: KFAS، بنیاد پیشبرد علم کویت، همکاری‌های بین المللی، فعالیت‌های فرهنگی.

مقدمه:

بنیاد پیشبرد علم کویت^۱ (KFAS) یکی از برجسته‌ترین مؤسسات کویتی می‌باشد. این بنیاد یک مؤسسه خصوصی بدون توجه به اهداف مالی می‌باشد که در ۱۲ دسامبر ۱۹۷۶ توسط پادشاه کویت تاسیس شد.

هیئت مدیره بنیاد علم کویت که به ریاست پادشاه کویت می‌باشد، متشکل از ۶ عضو است که توسط پادشاه کویت به

*گروه بیوتکنولوژی، دانشکده علوم، دانشگاه تهران، تلفن/ دورنگار: ۰۲۱)۶۶۱۱۳۲۱۴، Email:leilapirhaji@khayam.ut.ac.ir

در این مقاله سعی شده که به بررسی بنیاد پیشبرد علم کویت پرداخته شود و فعالیت‌های آن در زمینه‌های مختلف بیان شود.

فعالیت‌های بنیاد پیشبرد علم کویت:

- بنیاد در زمینه‌های مختلفی مشغول فعالیت می‌باشد که در ۴ گروه کلی زیر جای می‌گیرد:
- فعالیت‌های فرهنگی
- فعالیت‌هایی در تقویت شالوده علمی کویت
- فعالیت‌های بین‌المللی
- جوایز و هدایا

فعالیت‌های فرهنگی:

بنیاد علم کویت با تاکید بر فرهنگ اسلامی عربی باعث ارتقای فرهنگ علمی در بین افراد در جامعه کویت شده است که این هدف توسط همکاری با مراکز مختلف اجتماعی، فرهنگی و علمی در کویت و خارج از آن صورت گرفته است [۳].

فعالیت‌های عمده

فرهنگی بنیاد شامل:

- انتشار واژه نامه قرآن مقدس به خط بریل در همکاری با جامعه نابینایان کویت
- حمایت مالی از محققان برای شرکت در گردهمایی‌ها و کارگاه‌های علمی
- اعطای امتیاز برای برگزاری دوره‌های آموزشی در همکاری با موسسات علمی برای بخش خصوصی و عمومی و جوانان کویتی (۵۸۰۰۰ دینار کویت)
- انتشار ۲۰۰ کتاب علمی شامل واژه نامه قرآن در ۸ جلد و دایره المعارف کودکان در ۱۶ جلد
- حمایت از شرکت و برگزاری جلسات، سمینارها، گردهمایی‌ها و کارگاه‌های علمی در جهت تشویق انتقال علم

- برگزاری برنامه‌های آموزشی تابستانه برای دانش آموزان دبیرستان و دانشجویان
- تولید ۱۹ فیلم علمی
- برگزاری کنفرانس در خارج از کشور
- برگزاری دوره‌های آموزشی برای مدیران شرکت‌ها (۱۵۰،۰۰۰ دینار کویت)
- انتشار کتاب یادگاری بیست و پنجمین سالگرد دانشگاه کویت (۱۵۰،۰۰۰ دینار کویت)
- حمایت از کارکنان شرکت‌های سهام دار کویتی برای شرکت در گردهمایی‌ها و کارگاه‌های آموزشی (۲۶۰۰ نفر)
- انتشار مجله العلوم و مجله التکدوم العلمی
- حمایت مالی از شرکت کنندگان در المپیادهای ملی شیمی، زیست، ریاضی، فیزیک و کامپیوتر در همکاری با وزارت آموزش
- توزیع انتشارات و دایره المعارف بنیاد علم کویت در کتابخانه‌های عمومی و کتابخانه‌های مدارس
- گشایش کتابخانه فیلم در بنیاد، این کتابخانه شامل فیلم‌های آموزشی و علمی به زبان‌های عربی و انگلیسی می‌باشد [۴، ۱]

فعالیت‌هایی در تقویت شالوده علمی کویت:

- بنیاد پیشبرد علم کویت از فعالیت‌های حیاتی در جهت افزایش و تقویت شالوده علمی کویت حمایت می‌کند. تاسیس مراکز مختلف علمی و آموزشی، کتابخانه‌ها و مؤسسات شاهدی بر تلاش بنیاد در جهت پیشرفت علمی کشور کویت است. فعالیت‌های بنیاد در جهت پیشبرد علمی کویت شامل موارد زیر می‌باشد:
- تاسیس مرکز علمی به هزینه ۲۵،۰۰۰،۰۰۰ دینار کویت
- حمایت مالی در تاسیس مرکز برترها در دانشگاه کویت به هزینه ۲۰۰،۰۰۰ دینار کویت

– حمایت از بر پا کردن سه جایزه برای تحقیق در مورد بیماری‌های قلبی و ماهیچه‌ای، سرطان و دیابت در همکاری با دفتر خاورمیانه^۴ WHO
 – حمایت از محققان کویتی در یک برنامه ۱۰ ساله در همکاری با دانشگاه کمبریج با کمک سالیانه ۱۵۰،۰۰۰ پوند انگلیس. این امر به هدف تشویق مطالعات تئوری اعداد و جبر در بین محققین کویتی می‌باشد.

– حمایت از مرکز مطالعات اسلامی آکسفورد از سال ۱۹۹۷ به مدت ۱۰ سال با کمک سالیانه ۲،۵۰۰،۰۰۰ پوند انگلیس
 – تاسیس مرکز مطالعات اسلامی عربی در تگزاس به هزینه ۲۰۰،۰۰۰ دلار

– حمایت سالیانه به مدت سه سال از مرکز علمی اسلامی عربی در دانشگاه فرانکفورت آلمان [۱]

جوایز و هدایا:

هر ساله بنیاد پیشبرد علم کویت به دانشمندان و محققان در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی جوایزی را اهدا می‌کند که این امر به دلیل شناختن فعالیت برجسته آنها قدر شناسی کردن از تلاششان می‌باشد. [۱] این جوایز در زمینه‌های علوم، هنر، انسان شناسی و مطالعات اسلامی اعطا می‌شود. که شامل موارد زیر می‌باشد:

- جایزه کویت (۸۰ جایزه)
- جایزه مرکز اسلامی علوم پزشکی (۲۲ جایزه)
- جایزه مقاله بهترین تحقیق (۴۷ جایزه)
- جایزه تولید علمی (۹۰ جایزه)

جایزه کویت:

بنیاد پیشبرد علم کویت در راستای تشویق محققین کویتی و سایر کشورهای عرب جوایزی را به محققین اعطا می‌کند. دو جایزه به صورت سالیانه اعطا می‌شود که یکی از آنها

– حمایت مالی از ساخت یک ساختمان جدید برای تالار صنعت و تجارت کویت به هزینه ۳،۵۰۰،۰۰۰ دینار کویت
 – ساخت مرکزی در جهت فعالیت‌های محیط زیست به هزینه ۲۰۰،۰۰۰ دینار کویت
 – تاسیس مرکز دسمان در جهت تحقیق و درمان دیابت به هزینه ۱۱،۲۰۰،۰۰۰ دینار کویت
 – برنامه آموزش کامپیوتر برای ۱۷۰ مدرسه متوسطه به هزینه ۵۰۰،۰۰۰ دینار کویت
 – حمایت مالی از تاسیس آرشیو فیلم‌های مستند به هزینه ۳،۰۰۰،۰۰۰ دینار کویت
 – خرید میکروسکوپ الکترونی پشرفته برای دانشگاه کویت به هزینه ۴۲۵،۰۰۰ دینار کویت
 – حمایت از کودکان استثنای در همکاری با مؤسسه کویت برای تحقیق علم (TKISR) به هزینه ۳۰۰،۰۰۰ دینار کویت [۵]
 – نوسازی و تجهیز کتابخانه‌ها، و مدارس به هزینه ۷۰،۰۰۰ دینار کویت
 – خرید تجهیزات ویژه برای کودکان ناشنوا به هزینه ۵۵،۰۰۰ دینار کویت [۱]

فعالیت‌های بین‌المللی:

برای تشکیل یک شبکه جهانی که در آن مبادله دو طرفه علم، تکنولوژی و فرهنگ صورت بگیرد، بنیاد یکسری برنامه‌های بین‌المللی را در راستای افزایش پتانسیل علمی کشور کویت انجام داده است. همکاری‌های بین‌المللی کشور کویت شامل موارد زیر می‌باشد:

– حمایت از ۳۰ مدیر اجرایی و ۲۱ محقق کویتی برای آموزش در دانشگاه هاروارد [۷]

– تاسیس مرکز مشترک کویت - MIT متشکل از محققین کویتی و دانشگاه MIT در جهت بررسی مسائل محیط زیست کشور کویت و اثرات استخراج زیاد نفت از خلیج فارس [۷]

باید مدرک معتبری از قوانین اسلامی پزشکی در دست داشته باشند و آن مدرک را توسط کار آزمایشگاهی به اثبات رسانده باشند و موفق به منتشر کردن تحقیق خود در یک مجله معتبر شده باشند. جایزه مرکز اسلامی علوم پزشکی شامل یک چک به مبلغ ۶۰۰۰ دینار کویت می باشد [۱].

جایزه مقاله بهترین تحقیق:

برای تشویق تحقیق‌های نو و جدید و همچنین به منظور تشویق محققان به انتشار تحقیقات خود در مجلات داوری شده ی کویتی، بنیاد جوایزی را به بهترین مقاله در زمینه ی علوم و انسان شناسی اعطا می‌کند. بنیاد با این کار به تخصصی شدن بیشتر مجلات کویتی کمک می‌کند. شرایط اعطای جایزه به شرح زیر می باشد:

– باید در همان سال اهدای جایزه باید در یکی از مجلات داوری شده ی کویتی به چاپ رسیده شده باشد

– به زبان انگلیسی یا عربی باشد

– کاری نو انجام داده باشد در سطح بالای علمی قرار گرفته باشد

جایزه مقاله بهترین تحقیق به مبلغ ۲۰۰۰ دینار کویت می باشد همچنین بنیاد به مجله کویتی که مقاله برنده جایزه در آن چاپ شده است چکی به مبلغ ۳۰۰۰ دینار کویت را اهدا می‌کند [۱].

جایزه تولید علم:

شروع این جایزه توسط بالاترین مقام کویت، در احترام گذاشتن و شناختن پژوهشگران کویتی با درجه دکتری در رشته‌های مختلف دانش می باشد. این جایزه به منظور تشویق بیشتر محققین کویتی به تحقیق در مسائل مربوط به علم و جامعه می باشد. به تحقیق انجام شده در موارد زیر جایزه اعطا می شود:

علوم فیزیک و ریاضیات، علوم مهندسی، علوم زیست

مخصوص شهروندان کویتی می باشد و یکی مخصوص شهروندان ساکن کشورهای عربی می باشد. جوایز در زمینه‌های علوم پایه، علوم کاربردی، اقتصاد و علوم اجتماعی، هنر و مطالعات عربی اسلامی اعطا می شود. زمینه اختصاصی هر رشته در سال‌های مختلف متفاوت می باشد. جایزه ممکن است به یک یا تعداد بیشتری محقق کسانی که کار برجسته ای را انجام داده و کار خود را در ده سال اخیر در یک مجله علمی به چاپ رسانده اند. جایزه کویت شامل یک چک به مبلغ ۳۰،۰۰۰ دینار کویت که معادل ۱۰۰،۰۰۰ دلار می باشد.

برنده جایزه کویت در سال ۲۰۰۷ در زمینه علوم پایه خانم سمیا خوری با ملیت لبنانی از دانشکده پزشکی دانشگاه هاروارد می باشد. که در زمینه بیماری‌های عصبی نخاع تحقیق می‌کرد که در تحقیقات خود منجر به شناسایی یک مشکل خیلی خاص از بیماری multiple sclerosis یا MS شده است.

برنده جایزه کویت در سال ۲۰۰۷ در زمینه علوم کاربردی آقای عبدالرحمان با ملیت مصری از دانشکده پزشکی دانشگاه کارولینای شرقی، آمریکا می باشد که در زمینه ی فارموکولوژی تحقیق خود را انجام داده است.

برنده جایزه کویت در سال ۲۰۰۷ در زمینه ادبیات و هنر آقای محمد الدایه با ملیت سوریه ای می باشد که تعداد زیادی تحقیق در زمینه ادبیات اندونزیایی انجام داده و تعداد زیادی کتاب را در این زمینه منتشر کرده است. علاوه بر این موارد تعداد زیادی جایزه هم به محققان و پژوهشگران کویتی اعطا شده است [۱].

جایزه مرکز اسلامی علوم پزشکی:

در راستای تشویق مطالعات علمی در رابطه با تمدن اسلامی عربی در پزشکی KFAS جوایزی را به تحقیق در زمینه ی قوانین اسلامی اعطا می‌کند. بدین صورت که ابتدا

ملی کویت را بپوشاند، تعلق می‌گیرد. این پروژه‌ها در ابتدا در قالب طرح پیشنهادی توسط مؤسسات کویتی به بنیاد پیشبرد علم کویت ارائه می‌شود. البته امتیاز مالی به محققان غیر کویتی هم اعطا می‌شود به شرطی که پروژه تحت نظارت مؤسسات کویتی باشد.

پس از ارسال طرح پیشنهادی به بنیاد، داوران متخصص از داخل و خارج از کویت بر اساس زمینه تحقیقاتی آنها انتخاب شده و به بررسی و ارزیابی پروژه می‌پردازند و موارد ضروری را مورد بررسی قرار می‌دهند. اگر پروژه توسط بنیاد تایید شود در هر مرحله گزارش پیشرفت کار توسط مؤسسه ای که تحقیق در آن انجام می‌شود به بنیاد ارائه می‌گردد. و پس از ارزیابی گزارش پیشرفت کار، پرداخت کمک هزینه مالی صورت می‌گیرد. در انتهای کار پس از بررسی از لحاظ علمی، نتیجه نهایی طرح منتشر می‌شود [۱].

تشکر و قدردانی:

از جناب آقای دکتر موسوی موحدی که کمک شایانی را در پشتیبانی از این مطالعه داشته‌اند، تشکر ویژه می‌نمایم.

شناسی، علوم پزشکی، علوم اجتماعی و انسان شناسی، مدیریت و اقتصاد

شرایط اعطای جایزه به صورت زیر می‌باشد:

– پژوهشگر دارای ملیت کویتی باشد.

– پژوهشگر دارای درجه دکتری باشد.

– بعد از درجه دکتری دارای مقالات چاپ شده، مطالعات،

گزارشات علمی و کتاب و اختراع باشد.

هر جایزه شامل یک چک به مبلغ ۱۰،۰۰۰ دینار کویت، یک

مدال طلا و یک گواهی نامه می‌باشد [۱].

حمایت مالی از پروژه‌های تحقیقاتی:

بنیاد پیشبرد علم کویت از ۵۴۳ محقق در زمینه‌های مختلف

علوم زیست شناسی، مهندسی، تکنولوژی، پزشکی، علوم

اجتماعی و انسان شناسی حمایت مالی می‌کند. و همچنین از

۱۷ پروژه ی تحقیقاتی که توسط هیئت مدیره KFAS تعیین

شده است تا ۳،۲۰۰،۰۰۰ دینار کویت حمایت مالی کرده است.

حمایت مالی از پروژه‌هایی صورت می‌گیرد که موضوعات مهم

خلیج فارس و یا سایر زمینه‌های علمی به گونه ای که مسایل

یادداشت‌ها:

1-Kuwait Foundation for Advancement of Science

2-Kuwait Institute for Scientific Research

3- Massachusetts Institute of Technology

4-World Health Organization

منابع و مآخذ:

[1]-<http://www.kfas.org/>

[2]- <http://www.kuwait->

[info.com/sidepages/scitech_kfas.asp](http://www.kuwait-info.com/sidepages/scitech_kfas.asp)

[3]- Yousuf Yacoub, Al-Sultan , The concept of sci-

ence park in the context of Kuwait, International

Journal of Technology Management, 16. 800 - 807,

1998

[4]-Fahad Al-Naser, Mark Sandman, Evaluating

Resiliency Patterns Using the ER89: A Case Study

from Kuwait, Social Behavior and Personality, 28,

505-514, 2000

[5]- www.kisr.edu.kw

[6]-www.exed.hbs.edu/programs/amp

[7]-<http://web.mit.edu/kuwait-mit-center/history>